

En ze vat de hand van haar dochter, om haar te leiden naar de hoogte, waar 't haar ook mogelijk zal zijn te zien wat moeder ziet.

God helpe u bij dit leiden, moeder.

En Hij geve, dat uw kind nog eens waarlijk uit het hart moge meezingen: „Het is mij goed, verdrukt te zijn geweest.”

J. M. WESTERBRINK-WIRTZ.

V A R I A.

Voorzichtig!

„Wenscht ge ook niet naar uw erfland weer te keeren,”
Zoo vroeg 'k een Jood, „om daar na de eeuwen des getreurs
Te vieren 't jubeljaar des Heeren,
Als uw Messias zal regeeren?”

En 't antwoord klonk: „Is in Jeruzalem een Beurs?”

„O aardschgezinde Jood, die God voor goud vergeet!”

Voorzichtig vriend, — meer zijn er Joden dan gij weet.

A. J. H.

Jeugdherinneringen.

Het wrak.

Toen wij aan de zee woonden, lag er ver het strand op een wrak. Ik denk, dat de meeste badgasten het niet eens wisten, of misschien er ééns heen liepen, en dan diep teleurgesteld weer naar het meer bevolkte deel van het strand terugkeerden. Mij interesseerde het bijna vanaf het oogenblik, dat wij er kwamen, en het was een mijner meest geliefkoosde wandelingen om er heen te gaan. Ik voelde voor dat wrak; zoo sterk ook nu nog, dat ik gaarne nog eens naar die plaats aan de zee zou willen gaan om te zien, of het er nog lag en wat de zee er mee had gedaan, en dan denk ik meestal tegelijkertijd, dat de zee het nu wel gehéél zal vernietigd hebben. Ik voelde voor dat wrak, dat eenmaal zulk een mooie boot was geweest, die de haven uitgleed en de golven trotseerde, en dat daar nu lag, neergeslagen door de zee, neergebeukt door de golven, en telkens bij elken nieuwen storm weer iets meer van zijn vroegeren luister verliezende, totdat het eindelijk den strijd zou moeten opgeven, en zich gewonnen geven. Ach, den strijd opgeven! Dát had het al gedaan, toen het daar door de woedende elementen was neergesmaakt, en toen het niets anders meer kon, dan de andere schepen, die nog krachtig en fier waren, van verre bewonderen. Terwijl het daar nu lag, deed het niets anders meer dan zich verdedigen tegen de zee, die toch onbarmhartig merken liet, dat zij de sterkere was en dat zij het winnen zou.

Ik voelde voor het wrak — het scheen mij het beeld van zoo menig mensch, trotsch en blij begonnen, en dan door het leven woest aangepakt en — ter zijde gezet, om van uit die plaats toe te zien hoe anderen werkten, hoe anderen leefden, terwijl de arme mensch zelf moest toezien. Het is pas later in mijn leven zoo gekomen, dat ik heb leeren inzien, dat er méér geestkracht noodig is om op waardige en God verheerlijkende wijze een wrak te zijn, dan om, met alle zellen bij, rustig en fier op de levenszee voort te stoomen. In die jaren had ik nog slechts grenzenloos medelijden met het wrak, en was het mij als een mensch, wien ik wel gaarne iets heel liefs had willen doen om hem van mijn medegevoel te overtuigen. Eenzaam, verlaten lag het daar — als een prediking voor allen, dat wie uitvalt in het leven, ook door de menschen eenzaam en verlaten wordt; gelukkig dat wij het weten: wél door de menschen — en daarop zijn ook nog enkele uitzonderingen — maar nóóit door God.

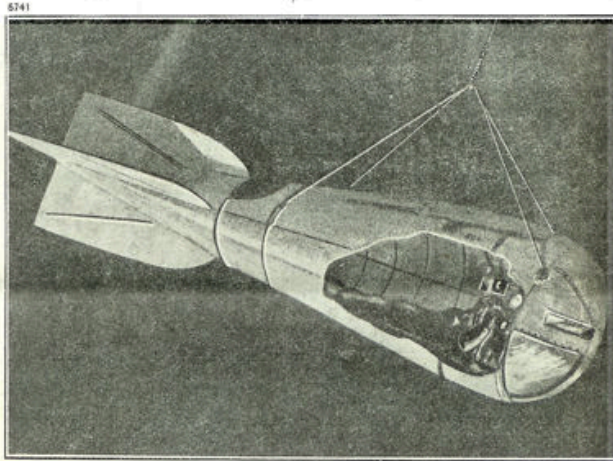
M. v. M.

Wetenswaardigheden.

Een Verkenner.

Een Zeppelin is een groot ding en kan gemakkelijk worden gezien en geschoten, wanneer hij wat laag komt. Blijft hij hoog, dan kan de bemanning zelf niet veel vernemen van wat beneden gebeurt.

Om hieraan te gemoet te komen, gebruikt men tegenwoordig wel een verkennerballon. 't Is een schuitje in vischvorm, waarin plaats is voor één man, om er in te liggen. Het schuitje heeft een horizontalen en een vertikalen staart, waardoor het in evenwicht blijft en weinig aan slingeren en schommelingen onderhevig is. Vooraan zijn een paar micavensters, waardoor de man kan waarnemen wat beneden en nevens hem is. Het geheel hangt aan een staalkabel van 15000 M. lengte. De ballon kan dus desnoods boven de wolken blijven; men laat den verkenner zakken, en hij kan zijn waarnemingen doen. En langs den kabel gaat een telefoonleiding, waarmee hij met de bemanning van den ballon in gesprek kan blijven.

- STAATSLIEDEN - UIT DEN WERELDOORLOG.

ASQUITH.

Wat in 't voorkomen van Englands gewezen eersten minister den opmerker, die hem voor 't eerst gadeslaat, 't meest opvalt, dat is zijn „kop.”

Die is nu bepaald karakteristiek.

Wie hem eenmaal gezien heeft, herkent den man uit duizenden.

'n Massief, sterk gebeend, krachtig gebouwd mannenhoofd, een wilskop met trekken van taaie onverzettelijkheid.

In welsprekendheid moet hij het tegen andere ministers uit zijn kabinet afleggen; met iemand als Lloyd George bijvoorbeeld, die hem tot aftreden dwong en zijn plaats innam, is hij in dit opzicht van verre niet te vergelijken.

Wie hem voor 't eerst kent, vraagt zich af of dát nu de man is, die 't roer houdt van den staat! Want als zijn

regeerbeleid even gebrekkig ware geweest als zijn voordracht. . . . dan zou Engeland zeker in deze zware tijden dubbel te beklagen geweest zijn.

Hij heeft soms bepaald moeite om zijn woorden goed naar buiten te brengen.

Daarbij spreekt hij met horten en stooten, vermoet de hoorders door lange rustpoozen tusschen de zinnen, ja verbrokkelt en verkruijmt soms een zin, die juist zijn kracht krijgen zou door een bezielde, goed geïntoneerde voordracht.

Waar dan nog bij komt, dat hij ook in 't geheel geen moeite doet om wèl te spreken.

De stem verheffen of buigen doet hij heel weinig.

De gansche rede krijgt daardoor iets eentonigs, dat de aandacht eer dooft dan wekt; zoo iets als 't geregeld doorloopen van 'n watergang na 'n regenbui.

Voeg daar dan nog bij, dat zijn stem weinig klank heeft, dat hij zelden improviseert, wat gloed geven zou aan zijn rede, maar meest opleest uit den bundel papieren, die hij in de hand houdt, — en het zal duidelijk zijn, dat zijn rede op zichzelf geen grooten indruk maken kan.

En tóch is steeds een rede van Asquith een evenement.

Dat komt van den inhoud; dat komt van den man, die haar uitspreekt. Want alles in en aan dien man spreekt van kracht en kalme bezonnenheid.

Zoo één is van 't hout, waaruit men de opperste magistraten snijdt, die met ver vooruitzienden blik land en volk den weg wijzen naar de toekomst en die met nooit falenden greep koersen, als orkanen loeien op den oceaan.

't Is niet „mooi” wat hij zegt, maar het is sterk.

Zijn rede sleept niet mee, en toch is zij onweerstaanbaar.

Zijn woorden mogen niet pakkend zijn, zijn argumenten vallen als dichte hamerslagen verwoestend en vernietigend neer op 't getimmerte, dat zijn tegenstanders als fort, waaruit ze hem bestoken, tegenover hem hebben opgericht.

„Zijn rede vaagt zijn belagers weg als spinrag,” is terecht gezegd.

En hij hééft vele belagers, de eerste minister van Engeland. Want waarlijk: zijn vriend en ambtgenoot en medestander, Lloyd George, die hem in 't eind ten val bracht, was de eerste en eenige niet!

Met eene kleine verandering kan Asquith 't Huygens uit zijn „Scheepspraat” nazeggen:

Ik heb veel gesnor van buien,
Over deuze muts zien gaan!

't Is in zijn eigen partij al vaak hommeles geweest.

De zoogenaamd „liberale” partij in Engeland bevat vele en velerlei, soms sterk uiteenlopende elementen, en met name na Gladstones dood was de splijtzwam sterk geworden en wanhoopten de politieke erfgenamen der oude Whigs er soms aan, of ooit de eenheid krachtig genoeg zou worden hersteld, om weer in ernst een poging te wagen, die hen aan de regeering zou kunnen brengen.

Onder Asquith' leiding echter is dit toch geschied.

En dit niet doordat hij van zijn partij maakte een „kliek,” een „côterie,” wie het om macht en om de baantjes te doen was en die verder de zaken liet, gelijk ze waren, — neen, hij wist al wat „liberaal” dacht en voelde (en 't zij hier in 't voorbijgaan opgemerkt, dat de politieke benamingen in Engeland, dat het tijdperk der Revolutie niet heeft gekend, niet dezelfde beginselen dekken als op het vasteland!) Asquith wist al wat liberaal was op een program van ingrijpende hervormingen te vereenigen en met dat program een-en-andermaal de overwinning te behalen bij de stembus.

Wat ligt dit alles in ons denken en voorstellen al láng achter ons:

De strijd om het Hoogerhuis, Lloyd George's belastinghervormingen en zijn landwetten, de strijd om Home Rule, op 't hoogst gestegen juist toen plotseling de wereldoorlog uitbrak. . . .

Door al die moeilijkheden heen hééft Asquith zijn land veilig heengebracht.

Sedert dien tijd vorderde de oorlog al zijn aandacht en energie.

Hij is Engelschman, denkt en voelt als een Engelschman en kan zich daarom geen anderen afloop van den oorlog voorstellen dan déze, dat Engeland met zijn bondgenooten een volkomen overwinning behaalt, en wij kunnen gerust als zijn eerlijke overtuiging aanvaarden, dat dáárdoor in de toekomst de wereldvrede zal gevestigd worden.

De laatste jaren was dus ook voor hem de oorlog het een en het al.

Al zijn goede kwaliteiten en talenten gebruikte hij om Englands oorlogsdoel te bereiken. Maar ook hierbij bleef hij de kalme, nuchtere man-van-zaken.

Drie dingen zijn van allesbeheerschende beteekenis, zoo was zijn woord:

Een juist besef der verhoudingen, een onbepaalde voorraad geduld en een overvloed van lijdelyken en handelenden moed.

Juist deze drie dingen zijn bij Asquith zelf in hooge mate aanwezig.

En toch: diezelfde oorlog, waarvan hij in een opwelling van ónbedachtzaamheid reeds in 1914 verklaarde, dat Engeland hem twintig jaar voortzetten zou, als 't moest — diezelfde oorlog bracht hem ten val.

Vijanden heeft hij altijd gehad.

Zijn politieke tegenstanders, de conservatieven of unionisten, hebben al die jaren op den loer gelegen — oorlog of niet — of zich ook een gelegenheid voordeed, om hem een beentje te lichten.

Want die hunkerden weer naar de macht!

En viel *hij*, dan lag ook zijn partij tegen den grond. . . .

Maar Asquith stond sterk, als een bóóm die zijn wortelen diep ingeslagen had in den Engelschen grond!

Er was slechts één kans. . . .

Als er binnen in de vesting medestanders zijn van den belegeraar daarbuiten en er strijd uitbreekt in eigen boezem, dan kan tenslotte elke verdediging falen.

Zoo nu is het hier gegaan.

Neen, wij behoeven Lloyd George in 't minst niet te verdenken van onedele motieven, van heerschzucht of machtsbelustheid.

Zij meenen 't beiden eerlijk: Asquith en hij.

Maar Asquith was en blijft de bedachtzame staatsman; Lloyd George is de Jupiter tonans, de onstuimige voortdrijver; zijns is de Jehu-natuur en 't was zijn innige overtuiging, dat zoolang Asquith aan 't roer zat, Englands oorlogsauto nooit met de zoo noodige maximum-vaart voortsnoeren zou. . . .

En royaal zéé hij 't hem ook.

Eischte dat de opperleiding komen zou aan een „oorlogsraad” van drie man, waarin hijzelf wèl, maar Asquith *niet* zitten zou.

Dat kón geen eerste minister aannemen en Asquith begreep, dat het zijn tijd was van gaan. . . . hij ging.

En toen zag men eerst recht, hoe de oorlog alle verhoudingen omkeert:

Lloyd George, de roode radicaal, de nachtmerrie der Lords. . . tháns de lieveling der conservatieven, — terwijl de arbeiderspartij plechtig haar proletarischen zegen aan die verbintenis geeft.

„Noch nie dagewesen!” zou de „erfviand” zeggen!

P. Br.

5742

